

Kodeks ponašanja za poslovne partnere

Kodeks ponašanja za poslovne partnere

03 Svrha i motivacija

04 Definicije obima i pokrivenosti

05 Okoliš

06 Društvo

09 Upravljanje

15 Kontakt

Svrha i motivacija

U Messeru se uvijek trudimo djelovati s visokim stepenom integriteta i pouzdanosti u svemu što radimo. Od osnutka Messera cijenimo odgovorno ponašanje prema ljudima i okolišu te poštivanje zakona kao temelje načina na koji poslujemo. Slijedom toga, očekujemo da se i naši poslovni partneri ponašaju odgovorno i u skladu sa svim važećim zakonima.

Ovaj Kodeks ponašanja poslovnih partnera („Kodeks“) definira standardizirane, globalne smjernice za sve poslovne partnere, temeljene na deset načela Globalnog sporazuma Ujedinjenih naroda, koji se usredotočuju na međunarodno priznata ljudska prava, radne standarde, zaštitu okoliša i standarde borbe protiv korupcije.

U nastojanju da primijenimo ova načela UN-a i zahtjeve održivosti, svjesni smo svoje odgovornosti za ekonomski, ekološki i društveni utjecaj naših djelovanja. Istovremeno, očekujemo tu svijest i od naših poslovnih partnera, posebno kada je riječ o okolišu, ljudskim pravima, radnim standardima, zdravlju i sigurnosti na radu te standardima korporativnog upravljanja.

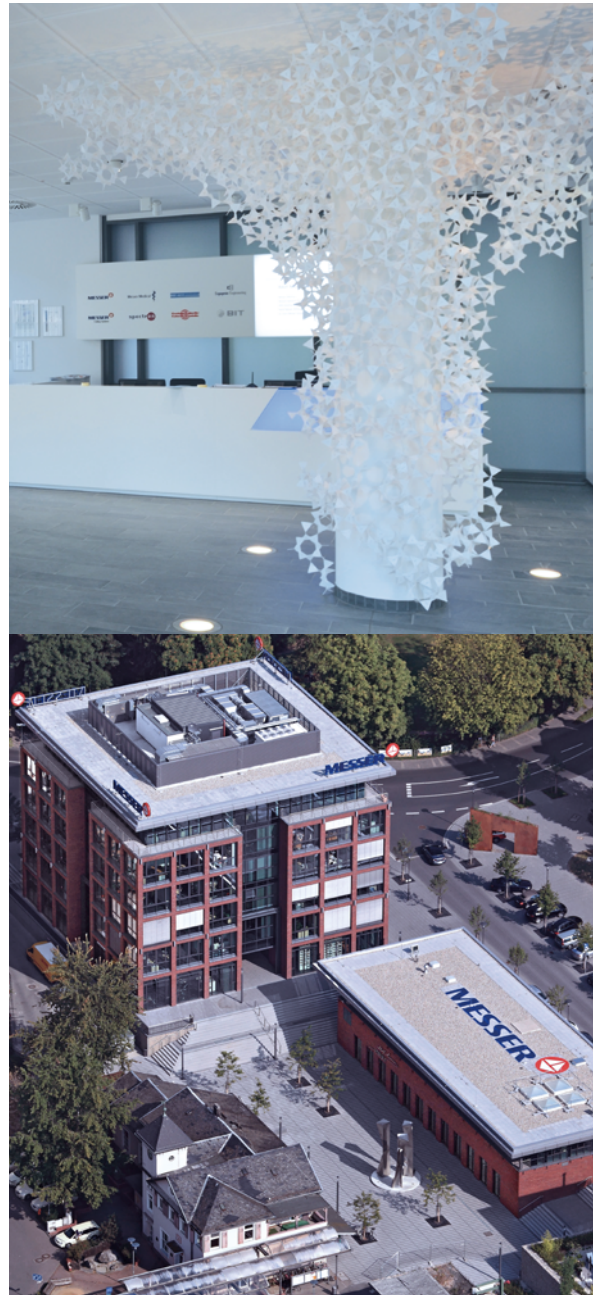
Messer nastoji uzeti u obzir faktore održivosti, uključujući ekološke, društvene i upravljačke kriterije (ESG) pri odabiru poslovnih partnera, primjenjujući osnovni pristup temeljen na riziku. Nadalje, očekujemo da će naši poslovni partneri poboljšati svoje rezultate održivosti tokom cijelog svog poslovnog odnosa s Messerom u skladu s Messerovim vlastitim ciljevima održivosti.

1 Obim i pokrivenost

Sljedeće smjernice o održivosti primjenjuju se na sve poslovne odnose između firme Messer i naših poslovnih partnera.

Nadalje, od naših poslovnih partnera očekuje se da poduzmu napore kako bi potaknuli usklađenost s tim zahtjevima, ne samo od strane vlastitih poslovnih partnera, već i od strane drugih u njihovom lancu snabdijevanja.

2 Definicije

2.1 Poslovni Partneri

Poslovni partneri su ugovorni partneri Messera, kao što su fizičke i pravne osobe i partnerstva s kojima Messer namjerava sklopiti, nastaviti ili produžiti poslovni ugovor.

2.2 Messer

Messer se odnosi na Messer SE & Co. KGaA i njegove podružnice.

3 Okoliš

3.1 Zaštita okoliša

Poslovni partneri moraju se pridržavati svih primjenjivih zakona, propisa i međunarodnih standarda koji se odnose na zaštitu i očuvanje okoliša.

3.2 Predanost kontinuiranom poboljšanju zaštite okoliša

Svaki poslovni partner obavezuje se izbjegavati ili svesti na minimum svaki negativan utjecaj na okoliš ili zdravlje zaposlenika u svim svojim aktivnostima tokom cijelog životnog ciklusa proizvoda i usluga koje pruža. Poslovni partneri uložiti će maksimalne napore kako bi smanjili emisije u zrak koje predstavljaju rizik za okoliš i zdravlje, uključujući emisije stakleničkih plinova i ilegalno odlaganje otpada. Kako bi poboljšao ključne pokazatelje učinkovitosti zaštite okoliša za svoje proizvode i usluge,

poslovni partneri će proaktivno upravljati najvažnijim okolišnim pokazateljima, uključujući smanjenje potrošnje energije, stvaranja otpada i emisija stakleničkih plinova duž cijelog lanca opskrbe.

3.3 Proizvodi i procesi koji učinkovito koriste resurse

Poslovni partneri dužni su uzeti u obzir učinkovito korištenje energije, vode i sirovina, kao i korištenje obnovljivih resursa te minimiziranje utjecaja na okoliš i zdravlje tijekom razvoja, ekstrakcije sirovina, proizvodnje, životnog ciklusa proizvoda, faza recikliranja i drugih aktivnosti.

3.4 Registracija, evaluacija i ograničavanje tvari i materijala

Poslovni partneri moraju izbjegavati upotrebu tvari i materijala koji imaju

štetan uticaj na okoliš ili ljudsko zdravlje. U tu svrhu, poslovni partneri moraju identificirati alternativna, ekološki prihvatljiva rješenja koja su dugoročno efikasna. Poslovni partneri dužni su registrirati, prijaviti i, ako je primjenjivo, dobiti odobrenje za tvari u skladu sa zakonskim zahtjevima na relevantnim tržištima.

3.5 Sprječavanje nastanka otpada i recikliranje

Poslovni partneri dužni su u razvoju, proizvodnji, životnom ciklusu proizvoda i naknadnom recikliranju proizvoda na kraju životnog vijeka, kao i u drugim aktivnostima, uzeti u obzir sprječavanje nastanka otpada, ponovnu upotrebu resursa te recikliranje i ekološki prihvatljivo zbrinjavanje preostalog otpada, kemikalija i otpadnih voda.

4 Društvo

4.1 Zaštita zdravlja i sigurnost na radu

Poslovni partneri moraju se pridržavati svih važećih zakona i propisa o zdravlju i sigurnosti na radu. Poslovni partneri moraju implementirati ili uspostaviti sistem upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu koji je razuman i primjeren s obzirom na veličinu poslovanja poslovnih partnera. Obavezuju se na kontinuirano poboljšanje zdravlja i sigurnosti na radu, između ostalog, uspostavljanjem procesa koji omogućuje kontinuirano smanjenje opasnosti po zdravlje povezanih s radom i poboljšanje zdravlja i sigurnosti na radu. Sve mjere zdravlja i sigurnosti na radu moraju biti besplatne za zaposlenike.

4.2 Ljudska prava

Messer se pridržava međunarodno priznatih ljudskih prava i općih etičkih načela protiv dječjeg rada i

prisilnog zapošljavanja. U Messeru, poštivanje međunarodno priznatih ljudskih prava čini osnovu svih naših poslovnih odnosa. Očekujemo da naši poslovni partneri poštuju temeljna ljudska prava u svom poslovanju. Naši poslovni partneri moraju se obvezati da će poštivati prava zaposlenika i drugih dionika te da će se prema njima odnositi u skladu s pravilima međunarodne zajednice.

4.3 Nema prisilnog rada

Poslovni partneri ne smiju tolerirati nikakav oblik prisilnog ili obaveznog rada, uključujući prisilni zatvorski rad, rad po ugovoru, dužnički rad, robovski rad ili bilo koji oblik trgovine ljudima. Zapošljavanje je dobrovoljno i može se prekinuti po nahođenju zaposlenika uz razumnu otkazni rok u skladu s važećim zakonom i, ako je primjenjivo, pravno važećim ugovorom o radu zaposlenika.

4.4 Zabranjeno dječje djelovanje

Poslovni partneri moraju se pridržavati zahtjeva za minimalnu radnu dob utvrđenih nacionalnim zakonima i međunarodnim sporazumima. Dječji rad je zabranjen. Mora se poštivati minimalna dob za zapošljavanje, kako je definirano vladinim propisima. Konvencija C138 Međunarodne organizacije rada (ILO) primjenjivat će se u nedostatku takvih vladinih propisa. Prema uvjetima ove Konvencije, nijedno dijete mlađe od 15 godina ne smije biti zaposleno ili raditi izravno ili neizravno, osim ako nije drugačije izuzeto prema Konvenciji. Poslovni partneri moraju osigurati da mladi zaposlenici mlađi od 18 godina ne rade prekovremeno ili noćne smjene te da su zaštićeni od radnih uvjeta koji su štetni za njihovo zdravlje, sigurnost, moral ili razvoj.

4.5 Nediskriminacija i pravednost

Poslovni partneri moraju odbaciti svaki oblik diskriminacije i uznemiravanja. Poslovni partneri ne smiju diskriminirati nijednog zaposlenika na temelju, na primjer, etničkog podrijetla, boje kože, spola, vjere, seksualne orijentacije, socijalnog porijekla, dobi, tjelesnog ili mentalnog invaliditeta, bračnog statusa, trudnoće, članstva u sindikatu ili političke pripadnosti. Općenito, zaposlenici će biti odabrani, zaposleni i podržani na temelju svojih kvalifikacija i sposobnosti. Poslovni partneri moraju osigurati radno okruženje bez uznemiravanja. Moraju promicati društveno okruženje koje potiče poštovanje prema pojedincu. Poslovni partneri moraju osigurati da zaposlenici nisu izloženi fizičkom ili psihičkom nehumanom postupanju, tjelesnom kažnjavanju ili prijetnjama.

4.6 Plaće i beneficije

Poslovni partneri dužni su osigurati plaće i beneficije kako je propisano važećim nacionalnim zakonodavstvom, uključujući zakon o minimalnoj plati, te u skladu s praksama industrije i lokalnog tržišta rada. U nedostatku zakonskih odredbi ili kolektivnih ugovora, plate i beneficije temeljit će se na lokalnim uobičajenim platama i beneficijama specifičnim za industriju koje osiguravaju odgovarajući životni standard zaposlenika i njihovih obitelji.

4.7 Radno vrijeme

Poslovni partneri moraju se pridržavati važećih zakona i propisa o radu specifičnih za industriju u vezi s radnim vremenom, uključujući zakone o prekovremenom radu. U nedostatku zakonskih zahtjeva ili minimalnih standarda, primjenjuju se međunarodni standardi MOR-a za maksimalan broj radnih sati i dana.

4.8 Sloboda udruživanja i kolektivnog pregovaranja

Poslovni partneri priznaju pravo zaposlenika na slobodu udruživanja i kolektivnog pregovaranja, u mjeri u kojoj je to dopušteno zakonom. U zemljama u kojima je to pravo ograničeno lokalnim zakonom, podržavat će se alternativni legitimni načini sudjelovanja zaposlenika.

4.9 Dubinska analiza konfliktnih materijala (Tvari)

Poslovni partneri će ulagati kontinuirane napore u poboljšanje transparentnosti duž uzvodnog lanca snabdijevanja.

Sirovi materijali

Dobavljači su dužni postupati s dužnom pažnjom u pogledu relevantnih sirovina. To uključuje provedbu odgovarajućih mjera za prepoznavanje, sprječavanje i ublažavanje rizika, uključujući one povezane s izravnim ili neizravnim financiranjem oružanih sukoba i kršenjem ljudskih prava, poput dječjeg rada, prisilnog rada i ropstva.

Dobavljači će Messeru na zahtjev otkriti sve informacije o topionicama ili rafinerijama koje koriste oni i njihovi poddobavljači. Očekujemo

da dobavljači trebaju izbjegavati korištenje sirovina iz topionica ili rafinerija koje ne ispunjavaju zahtjeve Smjernica OECD-a o dubinskoj analizi za odgovorne lance snabdijevanja mineralima iz područja pogođenih sukobima i visokog rizika.

Zahtjevi dubinske analize utvrđeni u ovom odjeljku dodatak su svim ostalim zahtjevima utvrđenim u ovom Kodeksu, uključujući zaštitu okoliša, ljudska prava i radna prava zaposlenika, zdravlje i sigurnost, usklađenost s propisima i integritet, a sve to su bitni dijelovi postupka dubinske analize.

5 Upravljanje

5.1 Zakon o tržišnom natjecanju i antimonopolskom pravu

Poslovni partneri moraju poslovati u skladu sa svim važećim zakonima i propisima o zaštiti tržišnog natjecanja/ antimonopolskim propisima. Posebno ne smiju sklapati nikakve antikonkurentske dogovore ili sporazume s bilo kojim konkurentom, dobavljačem, kupcem ili drugim trećim stranama te ne smiju zloupotrijebiti stvarni ili potencijalno dominantan položaj na tržištu. Poslovni partneri moraju osigurati da nema razmjene konkurentski osjetljivih informacija ili bilo kakvog drugog ponašanja koje neprimjereno ograničava ili može ograničiti konkurenciju.

5.2 Povjerljivost

Poslovni partneri ne smiju zloupotrijebiti materijalno ili intelektualno vlasništvo Messera. Poslovni partneri moraju, tokom i nakon isteka bilo kojeg ugovora s Messerom, čuvati u tajnosti i štititi sve Povjerljive informacije ili podatke, povjerljive ili tajne prirode, koji su priopćeni našem Poslovnom partneru ili koje je naš Poslovni partner stekao. Nadalje, podacima se mora upravljati u skladu s njihovom klasifikacijom. Poslovni partneri također moraju osigurati da se osjetljivi podaci, posebno osobni podaci, pravilno prikupljaju, obrađuju, pohranjuju i brišu. Povjerljive informacije ne smiju se objavljivati, otkrivati trećim stranama ili na drugi način stavljati na raspolaganje bez prethodnog odgovarajućeg odobrenja. Poslovni partneri moraju obrađivati sve osobne podatke koji se odnose na zaposlenike,

kupce i druge osobe u skladu s važećim zakonodavstvom o zaštiti podataka. Poslovni partneri mogu otkriti povjerljive informacije samo onim zaposlenicima, predstavnicima i konzultantima čiji posao zahtijeva takvo otkrivanje i koji su zakonski ili ugovorno obvezni čuvati povjerljivost.

5.3 Poslovni partneri za puštanje u rad

Poslovni partneri i Messer snosit će odgovornost za vlastite postupke i za odabir vlastitih poslovnih partnera. Stoga mi u Messeru provodimo dubinsku analizu temeljenu na riziku i usmjerenu na integritet u odnosu na naše poslovne partnere. Poslovni partneri moraju djelovati s integritetom i štititi ugled Messera. Moraju osigurati da održavaju poslovne odnose samo s odgovarajuće provjerenim poslovnim partnerima koji djeluju u skladu s pravilima i propisima. Također će poduzeti odgovarajuće mjere za otklanjanje utvrđenih kršenja i njihovo sprječavanje u budućnosti.

5.4 Zabrana korupcije

Poslovni partneri neće tolerirati koruptivne prakse te će odbaciti i spriječiti sve oblike korupcije. Poslovni partneri moraju osigurati da njihovi

zaposlenici, podizvođači i agenti ne daju, ne nude, niti prihvaćaju mito, provizije, plaćanja za olakšavanje poslovanja, neprimjerene donacije ili druge neprimjerene isplate ili pogodnosti kupcima, državnim dužnosnicima ili drugim trećim stranama.

5.5 Izbjegavanje sukoba interesa

Poslovni partneri moraju izbjegavati svaki sukob interesa ili situaciju koja daje privid potencijalnog sukoba interesa u svojim poslovima s Messerom ili trećim stranama. Odluke će se donositi isključivo na temelju objektivnih kriterija i na njih neće utjecati financijski ili osobni interesi ili odnosi.

5.6 Zabrana pranja novca i financiranja terorizma

Poslovni partneri moraju osigurati poštivanje važećih zakona

protiv pranja novca. Poslovni partneri ne smiju poslovati s osobom za koju je utvrđeno da je uključena u terorističke aktivnosti ili koja pripada ili je povezana s terorističkim skupinama ili organizacijama.

5.7 Poštivanje sankcija i embarga

Poslovni partneri moraju se strogo pridržavati svih važećih nacionalnih, multinacionalnih i nadnacionalnih propisa i zakona o vanjskoj trgovini za uvoz i izvoz robe, usluga i informacija, uključujući važeće popise sankcija. Poslovni partneri ne smiju poslovati u zemljama pod embargom ili s osobama ili organizacijama pod embargom, osim ako takvu aktivnost nisu odobrila nadležna tijela.

6 Organizacija i Procesi

Od poslovnih partnera se očekuje da integriraju vrijednosti utjelovljene u ovom Kodeksu u svoje svakodnevno poslovanje putem odgovarajuće strukturiranih organizacija i procesa. Uprava poslovnih partnera mora identificirati i procijeniti zakonske i druge zahtjeve te obučiti zaposlenike kako bi osigurala usklađenost s tim zahtjevima.

6.1 Izjava o politici

U Messeru preporučujemo našim poslovnim partnerima da izrade internu izjavu o politici (npr. kodeks ponašanja) koja utvrđuje njihove obaveze prema društvenim, etičkim i ekološkim standardima. Ova izjava mora biti napisana na jezicima koje razumiju njihovi zaposlenici.

6.2 Dokumentacija

Poslovni partneri dužni su čuvati evidenciju relevantnih dokumenata kojima dokazuju usklađenost s odredbama ovog Kodeksa u razdoblju od najmanje pet godina ili dulje ako je to propisano važećim zakonom. To uključuje vođenje evidencije o potrebnim dozvolama i licencama.

6.3 Trening

Poslovni partneri moraju razviti programe obuke kako bi poboljšali razumijevanje smjernica, provedbu procesa i komunikaciju očekivanja u vezi s ovim Kodeksom. Poslovni partneri moraju kontinuirano kvalificirati svoje zaposlenike i poticati ih da djeluju u skladu s pravilima i propisima.

6.4 Odgovornost

U Messeru preporučujemo svakom poslovnom partneru da imenuje službenika za održivost ili sličnog službenika koji će odgovarati upravi. Ovaj službenik će razvijati i provoditi ciljeve i mjere održivosti unutar tvrtke te osigurati poštivanje kodeksa ponašanja.

6.5 Messerovo pravo na provjeru usklađenosti

Messer zadržava pravo provjere usklađenosti s ovim smjericama korištenjem odgovarajućih sredstava. Ta provjera može biti u obliku upitnika ili uključivati raspoređivanje stručnjaka na lice mjesta.

Revizija na licu mjesta provodi se samo uz prethodnu obavijest i u prisutnosti predstavnika Poslovnog partnera tokom redovnog radnog vremena i u skladu s važećim zakonima, posebno u vezi sa zaštitom podataka.

Gore opisane provjere/revizije na licu mjesta mogu se provesti i prije puštanja poslovnog partnera u rad i mogu biti obavezne za ugovor. Svaka utvrđena neusklađenost s

zahtjevima održivosti u lancu snabdijevanja poslovnog partnera bit će ispunjeni od strane poslovnog partnera u razumnom roku;

naš poslovni partner odgovoran je za otklanjanje takve neusklađenosti bez dodatnih troškova za Messer.

6.6 Prijavljivanje i rješavanje nedoličnog ponašanja

U Messeru očekujemo od naših poslovnih partnera da omoguće svojim zaposlenicima, kao i relevantnim dionicima, da se izjasne u slučaju nepoštivanja smjernica navedenih u ovom dokumentu.

Poslovni partneri moraju odmah prepoznati, riješiti i ispraviti svako nedolično ponašanje. To zahtijeva spremnost da se na temelju dokaza ukaže na moguća ozbiljna kršenja propisa. Naravno, cijenimo i informacije ove prirode od drugih poslovnih partnera, kupaca i ostalih trećih strana.

U Messeru se uvijek saslušaju kritična pitanja, nedoumice i ozbiljna kršenja zakona, posebno kada takva kršenja mogu značajno naštetiti

ugled ili finansijske interese Messera. Messer osigurava da se sve prijavljene zabrinutosti istraže i riješe. U tu svrhu svi poslovni partneri imaju različite mogućnosti prijavljivanja, koje mogu uključivati, na primjer, putem e-pošte, telefona, pisma ili online.

Za više informacija posjetite: <https://corporate.messergroup.com/web/guest/compliance-management-system> ili web stranice podružnica Messera.

Naš poslovni partner osigurat će da prijavitelji mogu sami odlučiti žele li navesti svoja imena ili ostati anonimni prilikom podnošenja prijave. Messer neće tolerirati i strogo zabranjuje odmazdu protiv bilo koga tko u dobroj vjeri prijavi probleme ili nedoumice.

6.7 Poboljšanja i posljedice kršenja

U Messeru očekujemo da naši poslovni partneri stalno poboljšavaju svoje ESG performanse tokom cijelog poslovnog odnosa s Messerom, podržavajući Messerove vlastite ciljeve održivosti. U tu svrhu vodimo dijalog s našim poslovnim partnerima tražeći poboljšanja ne samo u pogledu cijene i kvalitete, već i u pogledu faktora održivosti.

Messer zadržava pravo poduzeti razumne i odgovarajuće mjere ako poslovni partneri ozbiljno prekrše smjernice utvrđene u ovom Kodeksu. Messer ima pravo raskinuti bilo koji ugovor s poslovnim partnerom koji krši kodeks s trenutnim učinkom i bez ikakve odgovornosti zbog takvog raskida. Konačna odluka o tome jesmo li spremni odreći se takvih posljedica je na nama u Messeru

i umjesto toga poduzeti alternativne mjere ako naš poslovni partner može vjerodostojno uvjeriti i dokazati Messeru da je odmah poduzeo protumjere kako bi spriječio slične prekršaje u budućnosti.

compliance@messergroup.com

www.messer.ba

Messer SE & Co. KGaA
www.messergroup.com

